

شخصیت چیست

آغاز رویکرد روان‌کاوی

روان‌رنج‌گردی اضطرابی و نوراستنی

اوج موقتیت

اجزای مختلف شخصیت

شناسه (اید، نهاد)
نفس (ایگو، خود)
سوپراایگو (فراخود)

نahoشیار
نیمه‌هوشیار
هوشیار

نهاد (بن یا اید)
من (خود یا ایگو)
فرامن (فراخود یا سوپراایگو)

جنبه‌های مختلف غرایز

غرایز؛ نیروهای سوق‌دهنده شخصیت

پویش‌های شخصیت

تعريف دیگری از اضطراب از نظر فروید
انواع اضطراب
راه‌های دفاع در مقابل اضطراب

جذب دهانی
پرخاشگر دهانی
ثبتیت در مرحله دهانی

مراحل روانی جنسی فروید در رشد شخصیت

تیپ شخصیت پرخاشگر یا آزارگر مقعدی (فعال‌پذیری)
تیپ شخصیت نگهدارنده مقعدی (آزارپذیر)
زیرمراحل مقعدی از نظر زمانی
ثبتیت در مرحله مقعدی
مکانیسم‌های دفاعی مرحله مقعدی

کنترل کردن دیگران از نگاه تیپ‌های مختلف شخصیت

عقده‌ای دیپ
تیپ‌های شخصیتی خاص این دوره
خصوصیات مرحله آلتی از نظر جنسیت
ثبتیت در مرحله آلتی
مکانیسم‌های دفاعی این مرحله

تعريف تیپ شخصیت آلتی

ثبتیت

مرحله نهفتگی
مرحله تناسلی (بلوغ)
مرحله پختگی
کنش‌پریشی
لغزش فرویدی

پاراپراکسی‌ها

مکانیسم‌های دفاعی این مرحله
شخصیت افراد در این مرحله
ویژگی‌های مرحله تناسلی

اراده آزاد در برابر جبرگرایی

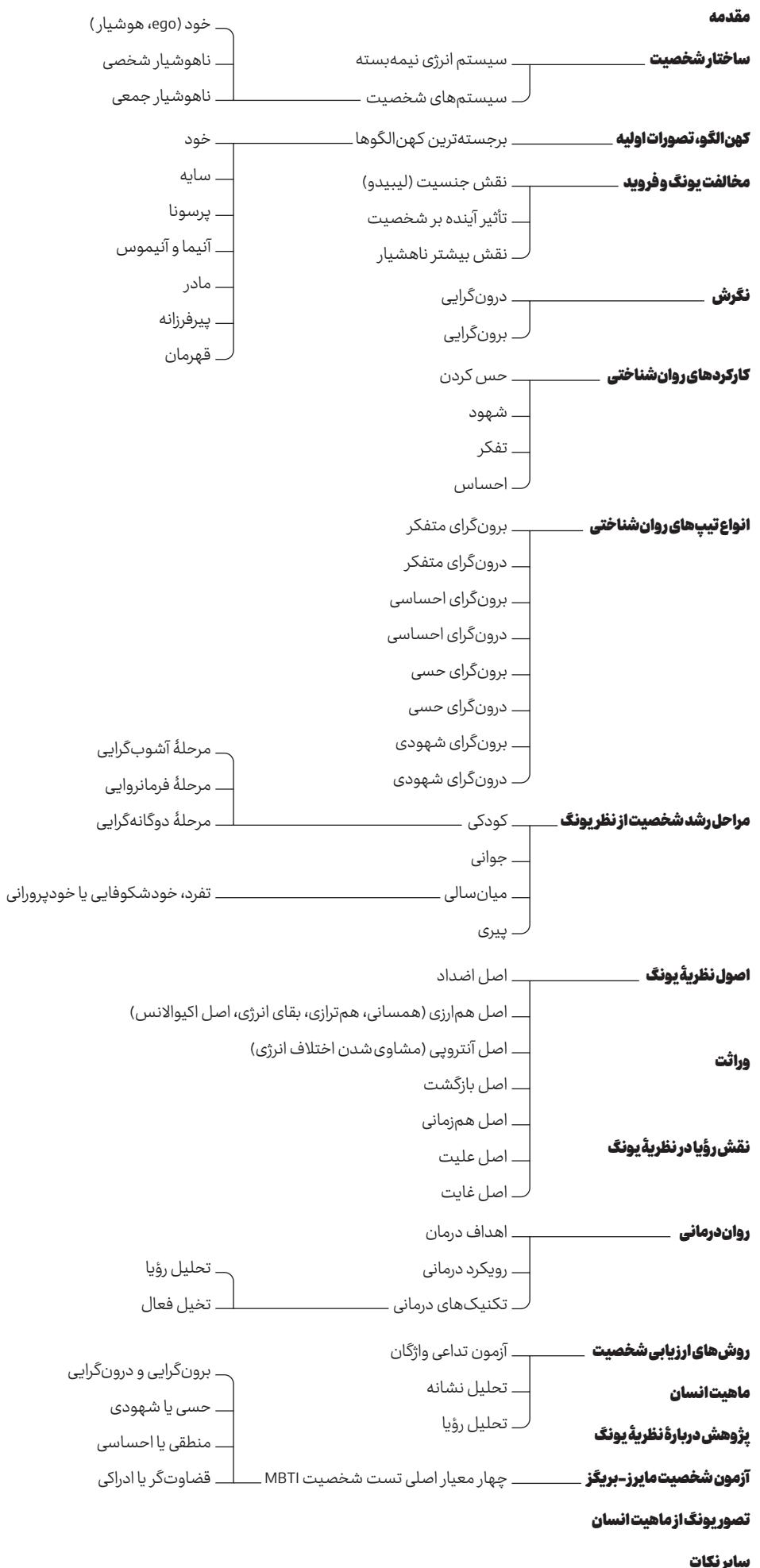
درمان

روش‌های درمانی فروید
هدف درمان روان‌کاوی
محدودیت درمان روان‌کاوی از نظر فروید
مفاهیم مهم در فرایند روان‌درمانی

پژوهش در نظریه روان‌کاوی

نقاط ضعف روان‌کاوی

دلایل سرکوب خصوصیت
اضطراب بنیادی

- نیاز روان‌نじور به محبت و تأیید
- نیاز روان‌نじور به همسری قدرتمند
- نیاز روان‌نじور به محدود کردن زندگی در مزهای تنگ
- نیاز روان‌نじور به قدرت
- نیاز روان‌نじور به بهره‌کشی از دیگران
- نیاز روان‌نじور به شهرت یا مقام اجتماعی
- نیاز روان‌نじور به تحسین شدن
- نیاز روان‌نじور به جاهطلبی و موقفیت شخصی
- نیاز روان‌نじور به خودبسندگی و استقلال
- نیاز روان‌نじور به کمال و آسیب‌ناپذیر بودن

نظریه نیازهای نابهنجار

انواع نیازهای نابهنجار

حرکت به سوی مردم (شخصیت مطیع)

- حرکت بر علیه مردم (شخصیت پرخاشگر و بداخلی)
- حرکت به دور از مردم (شخصیت جداافتاده و خجالتی)

تعارض‌های درون‌روانی

خودانگاره آzmanی

جنبهای خودانگاره آzmanی

بیزاری از خود؛ گرایش

روش‌های بیزاری از خود

نامعقول به خوار شمردن خود

خود (self)

خود حقيقی

خود آzmanی

خودپنداره آzmanی

اصول مورد قبول هورنای

تأثیرات فرهنگ

روان‌شناسی زنانه و گریز از زنانگی

روان‌درمانی از نظر هورنای

سنجهش در نظریه هورنای

تصویر هورنای از ماهیت انسان

سایر نکات

نظریه گروهی مورنو

اصول اساسی نظریه مورنو

اصول فرعی نظریه مورنو

ارتباط ایفای نقش و حرکت ارجالی

روش پژوهش هورنای

تداعی آزاد

تحلیل روایا

روش‌های ارزیابی هورنای

پژوهش‌های مربوط به نظریه هورنای

مقدمه

تفاوت‌های دیدگاه‌های اریکسون و فروید

- گسترش مراحل رشد
- تأکید بیشتر بر من (ego)
- عوامل اجتماعی، فرهنگی و تاریخی
- روان‌آزدگی
- عوامل تعیین‌کننده شخصیت

مراحل روانی اجتماعی رشد اریکسون

- اعتماد در برابر بی‌اعتمادی
- خودنمختاری در برابر شک و شرم
- ابتکار عمل در برابر احساس گناه
- سخت‌کوشی در برابر احساس حقارت
- هویت‌یابی در برابر سردگمی نقش
- صمیمیت در برابر انزوا
- زایندگی در برابر رکود
- انسجام من در برابر نامیدی

مفهوم خود در نظریه اریکسون

- خود بدنی
- خود آرامی
- هویت خود

پژوهش درباره نظریه اریکسون

- هویت موفق
- تعلیق هویت، وقفه هویت یا هویت بحران‌زده
- هویت‌یابی ناقص، ضبط هویت، تثبیت هویت، هویت پیش‌رس یا زودرس، هویت بازداری شده
- پراکندگی هویت، سردگمی یا ابهام هویت، هویت مغشوش
- کسب بیگانگی
- اعتماد و امنیت
- مراحل روانی اجتماعی
- رشد هویت نوجوان

مرحله همنوایی

- افراد صمیمی
- افراد ماقبل صمیمی
- افراد قابلی
- افراد شبیه‌صمیمی
- افراد منزوی
- افراد زودجوش
- خود بدنی
- خود آرامی
- هویت خود

مرحله درون‌نقربی

- زایندگی در بزرگ‌سالی
- سبک مولد
- سبک قراردادی
- سبک مباشی
- سبک اشتراکی
- سبک راکد

سنچش در نظریه اریکسون

- تحلیل روانی‌تاریخی (تاریخچه روانی)
- آزمون‌های روانی
- ساخت‌های بازی

تصور اریکسون از ماهیت انسان

سایر نکات

- بسط نظریه روان‌کاوی
- چشم‌انداز وسیع

نقاط ضعف نظریه اریکسون

- سامان‌نیافتگی
- عدم وجود مکانیسم‌های ویژه رشد

مقدمه

انسان سالم از نظر سالیوان

عناصر شخصیت از نظر سالیوان (عوامل ان گیزشی شخصیت)

پویایی‌ها

تصویرهای ذهنی

فرایند شناختی

تجربه حسی

تجربه نامربوط

تجربه واقعی

نیازها

اضطراب

طبقه اول

طبقه دوم

تنش‌ها

پویش‌ها

تجزیه

بی‌توجهی گزینشی

جنبه‌های مهم تجربه

عملیات امنیتی

مراحل رشد از نظر سالیوان

نمایش‌ها و استغال‌های ذهنی

نو باوگی

کودکی

دوران بچگی

پیش نوجوانی

اوایل نوجوانی

اواخر نوجوانی

بزرگ‌سالی

شخصیت‌بخشی‌ها

من خوب

من بد

مادر بد - مادر خوب

شخصیت‌بخشی‌های من

شخصیت‌بخشی‌های خیالی

سطوح شناخت در نظریه سالیوان

مفاهیم ساختاری نظریه سالیوان

اختلالات روانی

روان‌درمانی

پژوهش درباره نظریه سالیوان

برداشت از انسان

ابتدايی‌اندیشي

سطح علت و معلول‌اندیشي صوری

سطح منطقی‌اندیشي

روابط درمانگر و بیمار

روابط صمیمانه با دوستان

دوستان خیالی

مقدمه

اصول مهم نظریه آدلر

احساس‌های حقارت: منبع تلاش انسان

حقارت عضوی

لوس کردن

غفلت

عقدة حقارت

تفاوت احساس‌های حقارت و عقدة حقارت

عقدة برتری

تلاش برای برتری یا کمال

غایت نگری خیالی

برداشت‌های زندگی

وحدت و انسجام شخصیت

زبان بدن

هوشیار و ناهوشیار

تیپ سلطه‌جو یا حکمران

تیپ گیرنده یا وابسته

عوامل پرورش سبک زندگی

تیپ دوری‌جو

مشکلات بزرگ‌سالی پس از شکل‌گیری سبک زندگی

تیپ مفید به حال جامعه یا سبک زندگی سازنده

انواع سبک‌های زندگی

سبک‌زندگی

علاقة اجتماعی

رشد نابهنجار

نیروی خلاق خود

فرزند اول

فرزند دوم

فرزند آخر

تک فرزند

ترتیب تولد (پیکربندی خانواده)

گرایش‌های محافظ

تفاوت گرایش‌های محافظ آدلر و مکانیسم‌های دفاعی فروید

انواع گرایش‌های محافظ از نظر آدلر

پرخاشگری

کناره‌گیری

بهانه‌تراشی

هدف‌های درمانی

تکنیک‌های روان‌شناسی فردنگر آدلر

درمان آدلری

ارزیابی (سنجهش) در نظریه آدلر

خطارات قدیمی

پژوهش درباره نظریه آدلر

تحلیل رؤیا

تصویر آدلر از ماهیت انسان

سایر نکات

عقاید آدلر درباره رؤیاها

فرایند تکاملی

سازگاری‌ها

پیامدهای جانبی

نوفه (اختلال‌ها، تغییرات تصادفی)

اصول روان‌شناسی تکاملی

اختصاصی بودن

تعدد

کارکرده بودن

طبیعت انسان

نیاز به تعلق داشتن

یاری‌رسانی و نوع دوستی

هیجان‌های همگانی

نظریه تکاملی شخصیت

طبیعت و تربیت شخصیت

مسائل انطباقی و راه حل‌های (مکانیسم‌های) آن‌ها — مکانیسم‌های تکامل یافته

منشأ تفاوت‌های فردی

منابع محیطی تفاوت‌های فردی انطباقی

منابع ارثی تفاوت‌های فردی انطباقی

منابع غیرانطباقی تفاوت‌های فردی

منابع ناسازگارانه تفاوت‌های فردی

نظریه‌های تکاملی شخصیت نوباسی**زن‌ها و تناسب‌کلی****انتقاد از نظریه تکاملی شخصیت**

برداشت از انسان

سایر نکات

مقدمه

اختلافات آپورت با فروید

تعریف شخصیت از نظر آپورت

وراثت و محیط

بررسی شخصیت

ویژگی‌های صفات
انواع صفات از نظر آپورت

تعریف صفات شخصیت

ساختار شخصیت

آمادگی‌های انگیزشی و آمادگی‌های سبکی

خویشتن و آمادگی‌های شخصی حاشیه‌ای

تفاوت صفات-عادت‌ها-نگرش‌هادر نظریه آپورت

انگیزش

فرایندهایی که از لحاظ کارکردی خود مختار نیستند
انواع خود مختاری کارکردی

خود مختاری کارکردی

آمادگی‌های انگیزشی و آمادگی‌های سبکی

(ملأک های شخصیت پختنه)

روشد شخصیت (خودبی همتا-رشد نفس)

مراحل رشد

تولد تا ۴ سالگی

از ۴ تا ۱۶ سالگی

۶ تا ۱۲ سالگی

نوجوانی

گسترش درک خوبی‌شتن

روابط صمیمانه

امنیت هیجانی و خودپذیری

واقع‌بینی

بینش به خویشتن و شوخ‌طبعی

فلسفهٔ یگانگی بخش زندگی

روشن مدرک شخصی

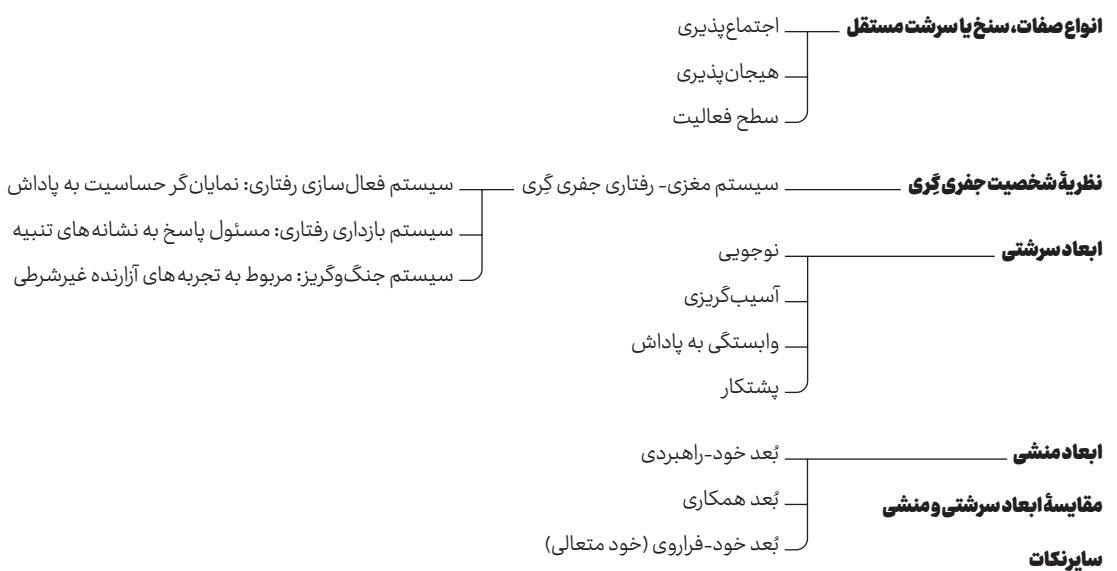
ارزیابی در نظریه آپورت

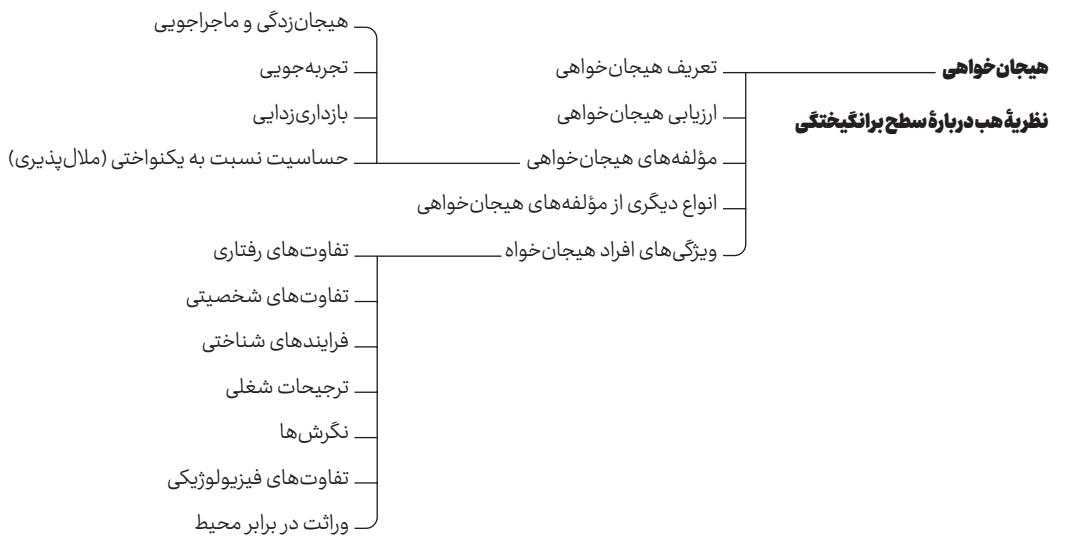
پژوهش درباره نظریه آپورت

گرایش مذهبی و سلامت روانی

درگ‌گردان و کاهش دادن تعصب

انتقادات

ویژگی‌های علم از نظر اسکینر

مقدمه

تفکیک رفتار

تفاوت شرطی سازی کلاسیک و عامل

تقویت

تأثیرات تقویت

انواع تقویت

شرطی سازی کنشگر (رفتار کنشگر) تمیز کنشگر

تعیین محرك

تقویت مثبت

تقویت منفی

تفویت‌کننده‌های شرطی و تعیین‌یافته

برنامه‌های تقویت

برنامه‌های تقویت نسبتی ثابت

برنامه‌های تقویت فاصله‌ای متغیر

برنامه‌های تقویت نسبتی متغیر

تبیه و انواع آن

تفاوت تقویت و تبیه

خاموشی

عوامل شکل‌گیری شخصیت

شکل‌دهی

رفتار خرافی

کنترل

راهبردهای خنثی‌کردن کنترل اجتماعی

کاربردهای شرطی سازی کنشگر

فرایندات عالی ذهن

خودآگاهی

خلافیت

سائق‌ها

رفتار ناهوشیار

رؤیاها

رفتار اجتماعی

رفتار کلامی

هدف و قصد

ارزیابی در نظریه اسکینر

پژوهش درباره نظریه اسکینر

روان‌درمانی

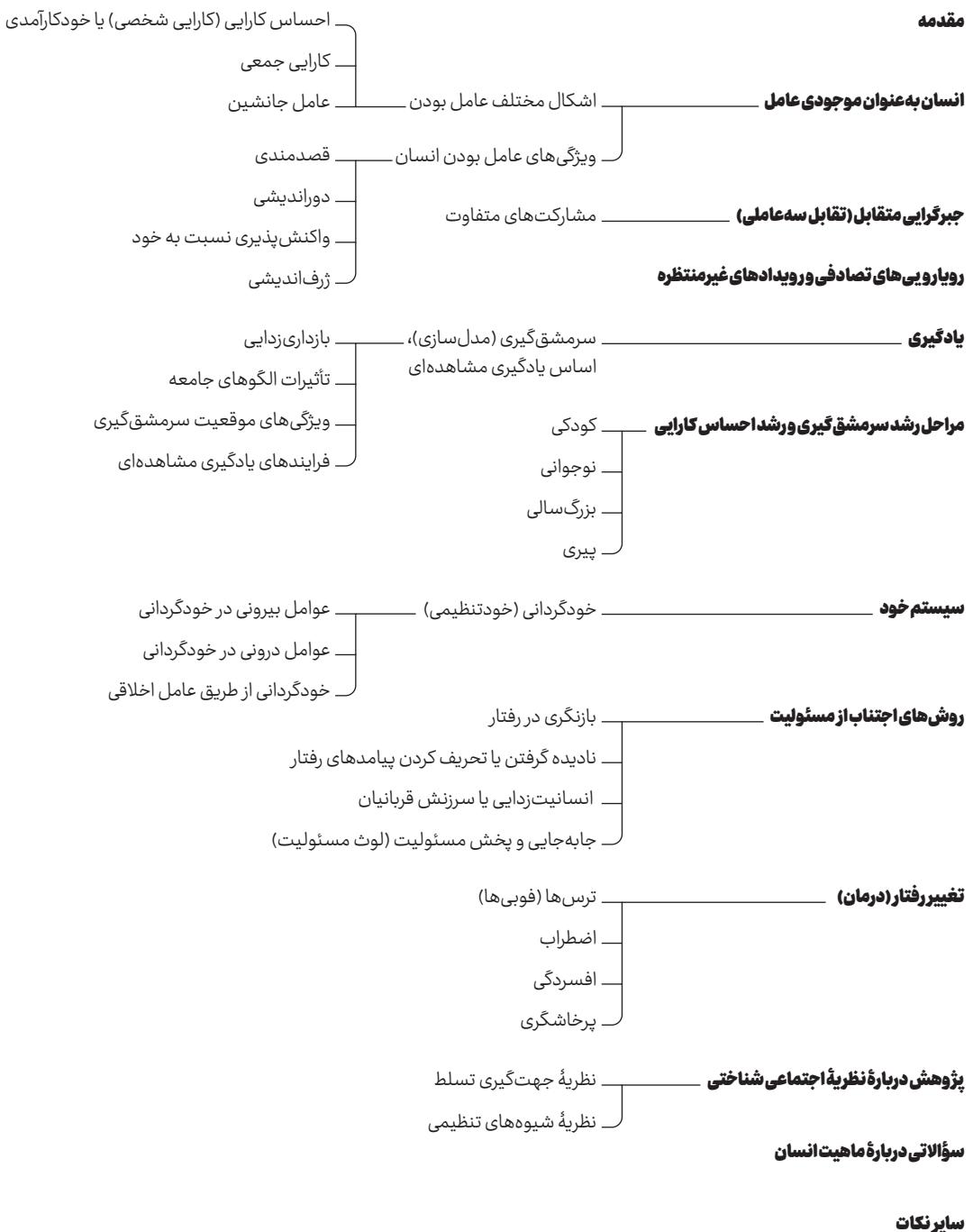
نظریه حساسیت نسبت به تقویت

مقایسه اسکینر و ثراندایک

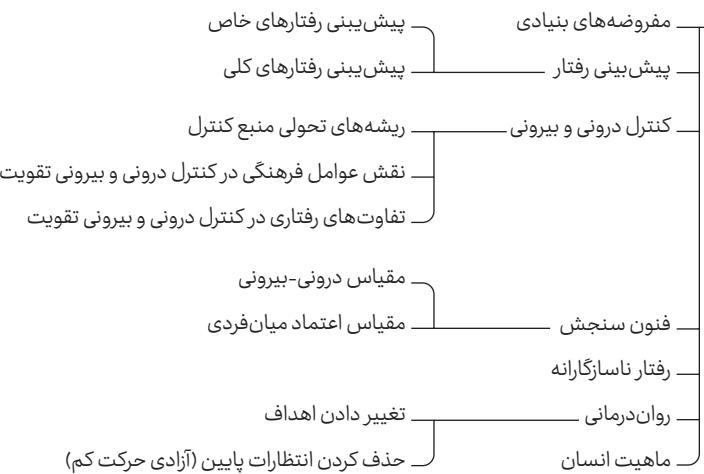
انتقاد

نظریه محرك-پاسخ (S-R)، هال، دالارد و میلر

رشد و نمو آسیب‌شناسی روانی

جولیان راتر

والتر میشل

مقدمه

موضوع فلسفی کلی

نظام سازه

تناوب‌گرایی تعبیری

روش کلی

اصول از نظر کلی

رشد و نمو

فنون ارزیابی (سنجه) در نظریه کلی

صحابه

طرح‌های خود وصفی

آزمون خزانه سازه نقش

درمان با نقش مشخص

پیچیدگی شناختی و سادگی شناختی

پیچیدگی انتسابی رشد بهنجار (انسان سالم)

اختلال

فرایند

شناخت اجتماعی

برداشت کلی از ماهیت انسان

اصل تبعی تعییر

اصل تبعی فردیت

اصل تبعی سازمان‌دهی

اصل تبعی دوگانگی

اصل تبعی انتخاب

اصل تبعی دامنه

اصل تبعی تجربه

اصل تبعی تعديل

اصل تبعی چندپارگی

اصل موضوع اساسی (فرض اساسی)

اصل تبعی اشتراک

اصل تبعی اجتماعی بودن (مردم‌آمیزی)

رویکرد پردازش اطلاعات

رویکرد پردازش اطلاعات طبقه‌بندی اشیا

سطوح تفاوت شناختی ادراک نظریه وابستگی و عدم وابستگی به میدان

تعابیر و تفسیر روان‌شناسی مثبت‌گرا

مفاهیم انگلیزشی خود ابعاد انگلیزشی خود

هیگینز

نظريّة ضمنيّ شخصيّت _____ شناخت هوشيار و شناخت ناهوشيار

تیبین‌های علی و اسنادها سیک تیبی: خوشبینی و بدبینی

تبیین‌های علی و اسنادها سبک تبیین: خوش‌بینی و بدیبنی خوش‌بینی آموخته شده

سیک اسناد خوشبینی و سلامت جسمی

کاربردهای بالینی

کاربردهای بالینی فشار روانی و راههای مقابله با آن سخ شخصیت «الف» و «د»

— آموزش مایه‌کوبی در برابر فشار روانی (دان میشن بام)

دربان منطقی هیجانی آلبرت الیس

شناخت درمانی آرون بک برای افسردگی

بازداری هیجانات افشاری شخصی

آزادی در مقابل امنیت (تعارض بنیادی انسان)

خودکامگی یا اقتدارطلبی

ویرانگری یا ویران‌سازی

پیروی بی‌اراده، پیروی کورکوانه یا هم‌رنگی ماسینی

آزادی مثبت

تنگنای انسان

دوگانگی‌های وجودی

مکانیسم‌های روانی گریز از آزادی

رشد شخصیت در گودگی

رابطه هم‌زیستی

کناره‌گیری - ویرانگری

عشق

نیازهای روان‌شناختی اساسی

سلطه‌پذیری

قدرت

عشق

تعالی

ریشه‌دار بودن

هویت

معیار جهت‌یابی

برانگیختگی و تحریک

نیاز به ارتباط یا مربوط بودن

تیپ گیرنده یا پذیرا

تیپ بهره‌کش یا استثمارگر

تیپ محترک یا احتکارکننده

تیپ بازاری یا سوداگر

تیپ مرده‌گرا

تیپ مال‌پرست

تیپ های شخصیت ثمر

تیپ زنده‌گرا

تیپ هستی‌گرا

مرده‌گرایی

خودشیفتگی

هم‌زیستی نامشروع

اختلاف‌های شخصیت

روان‌درمانی

سوسیالیسم اشتراکی انسان‌گرا

ماهیت انسان در نظریه اریک فروم

فرض‌های اساسی

گرایش تکوینی
گرایش شکوفا شدن
گرایش خود شکوفایی

رشد خود در گودگی

توجه مثبت
شرابط ارزش
ناهمخوانی

سطوح آگاهی

ادراک زیرآستانه آگاهی (نادیده گرفتن، انکار)
نمادی کردن کامل
تحریف

موانعی بر سرواه سلامت روان شناختی

شرابط ارزش
ناهمخوانی
رکود روانی
آسیب‌پذیری
اضطراب و تهدید
حالت دفاعی
آشتفتگی

ویژگی‌های فرد کامل

درمان فرد مدار
گروه‌های رویارویی
آزمون‌های روان شناختی
پژوهش درباره نظریه راجرز
راجزو فلسفه علم
تحقیق شیکاگو
آزادی
طبیعت انسان
برداشت از ماهیت انسان
انتقاد به نظریه راجرز
سایر نکات

هم‌خوانی مشاور
توجه مثبت نامشروع
گوش کردن همدلانه

تغییر
مراحل تغییر درمانی
فرایند
نتایج

رفتار بیانگر و رفتار کنار آمدن
فرانگیزش

ویژگی افراد خودشکوشا

ناکامی در خودشکوشا

نظریه خودمختاری

پرسشنامه جهت‌گیری (گرایش) شخصی

روان‌درمانی

ازیابی در نظریه م зло

پژوهش درباره نظریه م зло

روان‌شناسی مثبت

فلسفه علم م зло

انتقادهای واردہ به نظریه م зло

ویژگی نیازها

برداشت کارآمدتر از واقعیت

پذیرش خود، دیگران و طبیعت

خودانگیختگی، سادگی و طبیعی بودن

تمركز بر مشکلات

نياز به تنهايی

خودمختاری

تازگی درک مداوم

تجربه اوج

علاقه اجتماعی

روابط بین فردی عمیق

ساختار منش دموکراتیک

تمایز وسیله از هدف

شوح طبیعی فلسفی

خلاقیت

مقاومت در برابر فرهنگ‌پذیری

محبت، میل جنسی و خودشکوشا

غرق شدن

نیازهای فیزیولوژیک

سلسله مراتب نیازها (نیازهای کوششی، نیازهای اساسی)

نیازهای ایمنی

نیازهای محبت و تعلق‌پذیری

نیازهای احترام

نیاز به خودشکوشا

نیازهای شناختی

نیازهای ذوقی و زیبا‌شناختی

نیازهای روان‌رنجور

وجودگرایی عناصر مشترک تفکر وجودگرایی

مفهوم اساسی در وجودگرایی هستی-در-دنسیا

نیستی

اضطراب اضطراب بهنجار

گناه اضطراب روان‌رنجور

قصدمندی

مراقبت

خواست

عشق انواع عشق

آزادی

سرنوشت

قدرت اساطیر

مسلمات هستی (دل‌وایپسی‌های غایی)

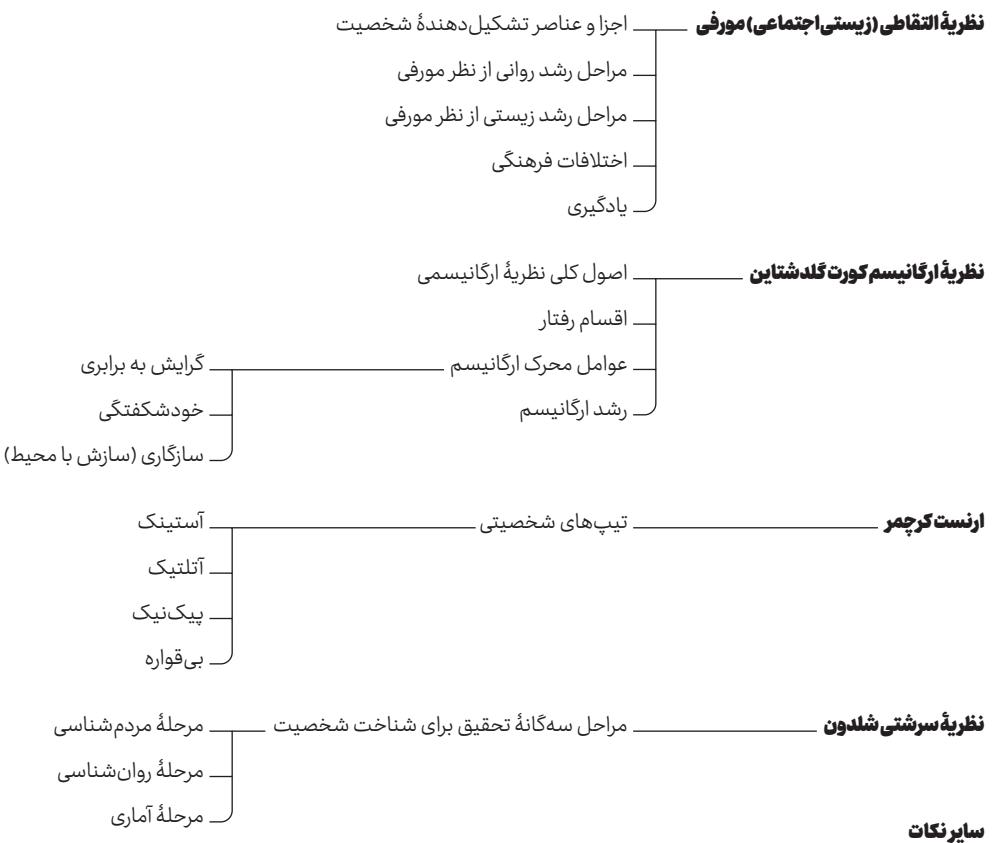
رشد و تحول شخصیت

آسیب‌روانی

روان‌درمانی

نظریه مدیریت وحشت (terrormanagement)

ارزیابی نظریه رولومی

شخصیت‌شناسی (پرسونولوژی)

اصول شخصیت‌شناسی هنری موری

تقسیم‌بندی ساختار شخصیت

نهاد
خود
فراخود

نیازها (برانگیزندگان رفتار)

فهرست نیازهای موری

خواری طلبی
پیشرفت
پیوند جویی
پرخاشگری
خود مختاری
عمل متقابل
خویشتن پایی
احترام
سلطه جویی
نمایش
آسیب‌گیریزی
تحقیرگیریزی
مهرورزی
نظم
بازی
طرد
شناخت حسی
میل جنسی
مساعدت
فهمیدن

تقسیم‌بندی دیگری از فهرست نیازهای هنری موری

انواع نیازها
ویژگی‌های نیازها

نیازهای نخستین و نیازهای ثانویه
نیازهای واکنشی و نیازهای خودجوش

رشد شخصیت در گودگی

مراحل رشد

مرحلهٔ فضای بسته
مرحلهٔ دهانی
مرحلهٔ مقعدی
مرحلهٔ میزراhi
مرحلهٔ تناسلی (اختگی)

عمل و دوره‌های آن

آزمون اندیافت موضوع TAT

برنامهٔ ارزیابی 055

پژوهش دربارهٔ نظریهٔ موری

ماهیت انسان از دیده‌نری موری

سایر نکات

فقدان عشق

شیفتگی (دل باختگی)

عشق پوچ (تھی)

عشق رمانسیک

عشق رفاقتی (همدل)

عشق ابله‌انه

عشق کامل (آرمانی)

